

kui need küllwand, ja kaebas siis, kui seeme müü-
dugi üles ei tahtnud tärkada: Minu töö ei
õnnista mitte!

Seda moodi õhkavad kaa mitu ja mitu rist-
inimesest oma õnnetuise üle ja mis õigusega, seda
ei või otskohe wälja ütelda. Niipalju aga on
tõsi, et seal juures eksitust mitmel kombel sünnib.
Sest kes inimesi õieti tähäle on pannud, peab
tunnistama, et haigussest, wigase ihuliikmetest ja
muu tõiste alwa asjadest, kus juures müüdugi
ühtigi ei või parata, et küll needsamad üsna
tihti inimeste oma süü läbi juhtuvad, ma ütlen,
neist wigadustest rääkimatta on sagedast küll need
inimesed, kes hea meelega õnnelikuks tahaksid
saada, ise süüdlased, kui nende kohta see wana
sõna ei taha tõeks minna: Igaüks on oma
enese õune sepp. Jumala abiga lähäb küll
inimesel korda hoolsa tööga selle järjele jõuda,
mis ta omaks õimeks arwab hea olevad, kui ta
aga Jumalat paludes ja tööd tehes mõistab
1) aega õiete oma kasuks pruukida —
2) wäham wälja anda, kui sisse tuleb
— ja 3) oma wara hästi koos hoida.

Kuulus Benjamin Franklin, kes 100
aasta eest Ameerikamaal elas ja kes enue palju
willetsust pidi nägäma, enue kui alwa põlwesti
aun ja õime sisse sai, seesamma kuulus mees on

kord ühes osawalt kirjutud mõnisa õpetliku tükkis,
mis ta „waejeks Richardiks“ nimetas,
selgeste tunnistand, kuidas need, kes püüawad
õnnelikuks saada, seda kaa võimalikult wõiwad
teha, kui n'ad aga Jumala abi peale lootes kindla
meelega usimise, truuwuse ja oma wara koos
hoidmisega oma etteseatud sihi poole kiisawad.
Ta näitab seal selgeste, kuidas inimesed ennast
wäga pettawad, kui n'ad oma eksimõtte järäl ar-
wawad, et — mis see üks minut on? ehk
— on see kopikas kaa asi? ja muud selle-
sarnast weel. Sähärdune arwamine on kerglane
ja otskohe ütelda patt, sest et niisugused küsimised
seda kergest meelt awaldawad, misga Jumalast
antud aja ja waraga ümber käitakse. See arwa-
mine on juba mõnda jõnkad waejeks ja kehwat
walge kepi warale saatnud. Seepärast, kes pare-
mat põlwe taga igatseb, pidagu meeles, et 1) aeg
on kuld! Et küll pääwal enam tunda ei ole,
kui 24, siiski nagu kardaks mõni, sedagi weel
liiga olevad, et seda otsegu meelega tühja äras-
wiidab, ilma selle peale mõtlematta, kui palju
kaju selle aegus oleks wõind enesele ja ligimisele
saata. Kui kaa üks ainus weerand tund saab
äraraisatud, siis teeb see 300 tööpääwa kohta
ometi 75 tundi ja see on otskohe 7 töövääwa.
Mis ütleks ajaraiskaja see peale, kui kuuleks, et